

Jesaja 66, 18-21

Dit zegt de Heer: 'Ik ken hun werken en hun gedachten, Ik ga alle volkeren en talen bijeenroepen en zij zullen komen en mijn glorie aanschouwen. Voor hun ogen zal Ik tekenen verrichten. Die gespaard gebleven zijn zal Ik uitzenden naar de volkeren, zelfs naar de verwijderde kusten waar mijn faam nog niet is doorgedrongen, en waar ze mijn glorie nog niet hebben aanschouwd; onder alle volkeren zullen zij mijn glorie verkondigen. En op paarden en wagens, in karossen, op muil dieren en dromedarissen zullen zij uit alle volkeren uw broeders bijebrengen op mijn heilige berg in Jeruzalem en ze de Heer aanbieden als een offergave, zoals de Israëlieten in reine vaten hun spijsoffers aanbieden in de tempel van de Heer. En ook uit de volkeren zal Ik mijn priesters kiezen en levieten,' zo spreekt de Heer.

Lucas 13, 22-30

In die tijd trok Jezus rond door steden en dorpen, gaf er onderricht en zette zijn reis voort naar Jeruzalem.
Iemand vroeg Hem: 'Heer, zijn het er weinig die gered worden?' Maar Hij sprak tot hen: 'Spant u tot het uiterste in om door de nauwe deur binnen te komen, want, Ik zeg u, velen zullen proberen binnen te komen maar zij zullen daar niet in slagen. Als eenmaal de huisvader is opgestaan en de deur gesloten heeft en als gij dan buiten op de deur begint te kloppen en begint te roepen: Heer, doe open!, zal Hij u antwoorden: Ik weet niet waar gij vandaan komt. Dan zult ge opwerpen: In uw tegenwoordigheid hebben we gegeten en gedronken, en in onze straten hebt Ge onderricht gegeven. Maar weer zal zijn antwoord zijn: Ik weet niet waar gij vandaan komt. Gaat weg van Mij, gij allen die ongerechtigheid bedrijft. Daar zal geweest zijn en tandengeknars, wanneer gij Abraham, Isaak en Jakob en al de profeten zult zien in het Rijk Gods, terwijl ge zelf buitengeworpen zult zijn. Zij zullen komen uit het oosten en het westen, uit het noorden en het zuiden, en zij zullen aanzitten in het koninkrijk Gods. Denkt eraan: er zijn laatsten die eersten en eersten die laatsten zullen zijn.'

Overweging

Een oude dame die ik geregeld bezocht, zei op haar sterfbed aan haar kinderen dat ze het kruisbeeld dat boven haar bed hing moesten geven aan de Pater, want, voegde ze er, met een zwijm van teleurstelling, aan toe: daar zullen jullie wel geen plaats voor hebben..... Zo geschiedde het en sindsdien heeft dat kruisbeeld een plaats gekregen bij mij. Waarom vertel ik u dat ? Omdat dit beeld me doet denken aan het evangelie dat we zoeven hoorden: "Heer, zijn er weinig die gered worden?" Een variant op een ander woord dat meer in ons gehoor ligt: "Velen zijn geroepen en maar weinigen uitverkoren".

Het is een ietwat bijzonder beeld; het is van wat men noemt van jansenistische oorsprong: de twee handen van Christus zijn zo aan het hout gespijkerd dat de armen bijna verticaal naar boven staan. De traditie - vandaar de benaming "jansenistisch" want ze vindt haar bron bij de dwaling van de Vlaamse theoloog Jansenius- de traditie, dus, was dat Christus niet de hele mensheid zou willen omarmen maar dat er tussen zijn armen slechts plaats was voor een klein gedeelte van die mensheid, een elite van uitverkorenen.

Gelukkig mogen we ook denken dat de uitdrukking: "Vele geroepen en weinigen uitverkoren" iets anders betekent en méér inhoudt dan een massieve verwerping van een groot deel van de mensheid.

In de eerste lezing die we hoorden zien we het Jesaja al aankondigen: "Ik ga alle volken en talen bijeen roepen." Er is bij God maar één verlangen; de gehele mensheid te leiden naar het geluk bij Hem en in Hem. Iedere andere interpretatie die een van godswege gewilde discriminatie zou suggereren, zou een godslastering zijn.

Als we tóch willen dat God een onverbiddelijke rechter zou zijn, die keuzes maakt en uitsluit, dan komt dat van onze onwil om zelf binnen te gaan in zijn allesomvattende liefde.

Zelfs in ons eigen familieleven, en meer nog in de ontmoetingen in onze nabijheid, daar waar we wonen, en in de contacten in ons beroepsleven, voelen we maar al te goed hoe onze zelfgerichtheid, ons egoïsme, de verhoudingen vertroebelt. Het eigenbelang neemt zelfs het voortouw in onze vriendschappen.. Toegeven gaat ons zo moeilijk af. We zijn kieskeurig in onze vriendenkring.. Heel ons maatschappelijk leven wordt vaak beheerst door een negatief uitsluiten van hen van wie we niet veel goeds verwachten.

Het is deze pijnlijke ervaring die we op God projecteren: we zouden graag zien dat Hij ook niet allen en alles lief zou hebben en zo gelijk zou geven aan hen die denken dat er maar weinig uitverkoren zijn.

Maar, in God kan het zo niet zijn!

Kijken we alleen maar naar de talloze ontmoetingen van Jezus die ons in de Evangelies worden verhaald. Ze zijn altijd gekenmerkt door een immense verdraagzaamheid en een totaal begrip voor de ander.

Maar het is geen goedpraten van ieder gedrag. Jezus is tegelijkertijd veeleisend. Wanneer Hij bijvoorbeeld tegen de overspelige vrouw, die Hij van de dood door steniging heeft gered, zegt: "Ik ook, ik veroordeel je niet", voegt Hij er onmiddellijk aan toe: "Ga, en zondig niet meer"... Hieraan kunnen we de grote eerlijkheid van Jezus afmeten: het gaat er Hem niet om dat we Hem bewonderen voor zijn goedheid en begrip, maar dat we erkentelijk zijn jegens Hem wanneer Hij ons vraagt naar meer waarheid in ons leven en waarachtigheid in ons oordeel.

Onze ervaring leert ons ook dat we ook nog bekoord worden op een ander niveau: Wanneer we toch - na veel aarzelen misschien- van allen, van ieder mens met zijn eigenaardigheden willen houden, dan nog worden we verleid om onze relatie zo neutraal mogelijk te laten zijn. We gaan de conflicten uit de weg, we vermijden meningsverschillen - zelfs als we denken gelijk te hebben- en vluchten voor ze, Alles om de lieve vrede te behouden...We kunnen dan wel de indruk hebben dat we van ieder houden: maar dat zal pure illusie zijn: in feite houden we van niemand. Alleen van onszelf.

Vaak stellen we ons een God voor: "gemaakt naar ons beeld en gelijkenis", die, om allen en alles te kunnen beminnen, alles goed praat en geen rekening zou houden met alles wat Hij in ons niet kan beminnen.

Maar, zó houdt God niet van ons!

Hij verwacht van ons een antwoord op de vraag die Hij ons op allerlei manieren in ons leven stelt. Hij zelf houdt van ieder van zijn schepselen, van ons allemaal: Hij heeft het duidelijk getoond. Maar Hij verwacht van ons dat we de weg gaan die Hij gegaan is onder ons: zonder zijn eigenbelang te zoeken. Een weg zonder onze eigen genoegdoening voorop te stellen.

Bij God kun je niet door de achterdeur binnenkomen, Je kunt niet, zoals het evangelie vandaag het duidelijk zegt, met smoesjes aankomen, zo in de trant van: "Je kent ons toch; we hebben samen gegeten en gedronken; en Jij hebt toch bij ons in de buurt gewoond en bij ons onderricht gegeven.." Hij zal dan zeggen, zoals in het evangelie: "Ik ken je niet". De weg die we moeten gaan leidt naar een nauwe poort. Die poort is echter aan onze kant. Bij Hem staat ze wijd open ! Wij maken haar nauw door onze lauwheid, door onze weigeringen en onze koppigheid, door ons zoek naar compromissen: maar laten wij, alstublieft, God er niet van verdenken zijn armen te sluiten om niet allen - ons inclus- te ontvangen.

De uitverkorenen en de uitgesloten waarover Jezus praat zijn niet die van het Paradijs, voor later. Ze zijn onder ons, hier en nu. Wij maken het verschil: wij moeten onze armen wijd open zetten om allen te beminnen. Dán maken we deel uit van de uitverkorenen en begaan we de weg van moed en waarheid die leidt naar het moment waarop Hij ons zal zeggen:" Kom binnen, en neem plaats daar waar Ik altijd op je gewacht heb".